

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (andra avdelningen)
den 21 mars 1996 *

I mål T-230/94,

Frederick Farrugia, bosatt i Aten (Grekland), företrädd av advokaten Linos Sissilianos, Aten,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av Ana Maria Alves Vieira och, vid det muntliga sammanträdet, av Peter Oliver, båda vid rättstjänsten, med delgivningsadress i Luxemburg hos Carlos Gómez de la Cruz, rättstjänsten, Centre Wagner, Kirchberg,

svarande,

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut av den 26 april 1994 att avvisa sökandens ansökan om stipendium för forskarutbildning och om ersättning för ekonomisk och ideell skada som sökanden har lidit till följd av detta beslut,

meddelar

* Rättegångsspråk: engelska.

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (andra avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden H. Kirschner, samt domarna C. W. Bellamy och A. Kalogeropoulos,

justitiesekreterare: H. Jung,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter det muntliga förfarandet den 23 november 1995,

följande

Dom

Bakgrund och förfarande

- 1 Sökanden, som har läkarexamen från universitetet i Aten och som har kirurgi som specialkompetens, ansökte i skrivelse av den 3 februari 1994 ställt till kommissionens generaldirektorat för vetenskap, forskning och utveckling (GD XII) om ett stipendium inom området forskning och teknisk utveckling (Research training fellowship) inom ramen för en vistelse i Förenade konungariket.

- 2 Enligt artikel 3 i de allmänna villkoren för stipendier för forskning som har fastställts av kommissionen (GD XII) — i enlighet med rådets beslut 92/217/EEG av den 16 mars 1992 om ett särskilt program för forskning och teknisk utveckling inom området mänskligt kapital och rörlighet (år 1990—1994) (EGT nr L 107 s. 1) [någon svensk version fanns inte att tillgå vid översättningen] — ”skall följande villkor gälla för personer som ansöker om forskningsstipendium:

a) medborgarskap:

sökande skall vara medborgare i en av gemenskapens medlemsstater eller i en associerad stat eller en fysisk person bosatt inom gemenskapen,

b) rörlighet:

sökande skall vara medborgare i en annat land än det i vilket laboratoriet är etablerat och får inte, före datumet för ingivande av ansökan, ha varit regelmässigt verksam i detta land under en tid överstigande två år,

...”.

- 3 I följebrev till sin ansökan förtydligade sökanden att han, trots att han var född i Grekland och var bosatt i landet, var ”brittisk utomeuropeisk medborgare”, men inte brittisk medborgare. Kommissionen avslag emellertid Farrugias ansökan i skrivelse av den 18 mars 1994 och återsände ansökningshandlingarna med motiveringen att han var medborgare i värdlandet, att bilagorna 6 (D2), 9 och 10-2 (D1.2) som skulle medfölja ansökan (värdinstitutionens utvärdering av forskningsprojektet samt intyg om att sökanden antagits som forskare) saknades och att hans projekt inte var ett forskningsprojekt utan en kurs. I samma skrivelse upplyste kommissionen om att det stod sökanden fritt att inge en förnyad ansökan.

- 4 I skrivelse av den 7 april 1994 ingav Farrugia en förnyad ansökan till kommissionen. I detta brev gjorde sökanden kommissionen uppmärksam på att han, såsom han förtydligat i följebrevet av den 3 februari 1994, inte var brittisk medborgare utan "brittisk utomeuropeisk medborgare". Av den förklaring som Förenade kungariket avgivit i samband med landets anslutning till Europeiska gemenskaperna framgick, enligt sökandens mening, att han inte var att betrakta som en brittisk medborgare och att han följaktligen, i motsats till vad kommissionen hävdade i den ovannämnda skrivelsen av den 18 mars 1994, inte var medborgare i värdlandet (Förenade kungariket). Till skrivelsen fogade sökanden en kopia av ett för honom av den grekiska ministeriet för allmän ordning utfärdat uppehållstillstånd för utlänningar. Han bifogade även en handling från värdinstitutionen i Förenade kungariket (Royal Postgraduate Medical School) som han betecknade som ett "brev från värdinstitutionen". Han gjorde gällande att skrivelsen ersatte bilaga 9 till ansökningshandlingarna och att det skulle godtas som ett fullgott substitut av kommissionen.
- 5 I skrivelse av den 26 april 1994 lämnade kommissionen följande svar till sökanden:

"Jag beklagar att jag ännu en gång måste återsända Er ansökan om stipendium. Jag tillåter mig att framhålla att Ni inte är medborgare i ett tredje land utan att Ni tvärtom är medborgare i två EG-länder. Jag ber Er därför förstå att Ni, vad gäller medborgarskapskriterierna för behörighet, måste anses ha både brittiskt och grekiskt medborgarskap och att Ni inte uppfyller de krav som ställs för vare sig Förenade konungariket eller Grekland."

("I regret to send you back once more your application for a grant. May I emphasize that you are not a citizen of a third country but a citizen from two EC countries.

Therefore please understand that with regards to our nationality criteria of eligibility, you have a double British and Greek nationality and that you are not eligible either for UK or Greece.”)

- 6 Farrugia ansökte om rättshjälp den 6 juni 1994. Denna ansökan beviljades genom beslut av förstainstansrätten (första avdelningen) den 14 december 1994.

- 7 Det är mot denna bakgrund som sökanden har väckt förevarande talan genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 10 januari 1995.

- 8 Eftersom svaranden inte inkom med en duplik avslutades det skriftliga förfarandet med sökandens replik ingiven den 24 juli 1995.

- 9 Genom beslut av den 19 september 1995 förordnades referenten att tjänstgöra på andra avdelningen, som följaktligen tilldelades målet.

- 10 Efter att ha tagit del av referentens rapport beslöt förstainstansrätten (andra avdelningen) att inleda det muntliga förfarandet efter att ha ställt en skriftlig fråga till kommissionen. Parterna avgav muntliga yttranden och besvarade förstainstansrättens muntliga frågor vid sammanträdet den 23 november 1995.

Parternas yrkanden

11 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogiltigförklara kommissionens beslut att avvisa hans ansökan om stipendium för forskarutbildning på grund av att han inte har uppfyllt föreskrivna villkor,

— tillerkänna honom 13 900 ecu som ersättning för den skada han lidit.

12 Sökanden har vid sammanträdet den 23 november 1995 förklarat att han återkallar sin talan i den del som avser ersättning för ekonomisk skada och att han endast vidhåller sitt skadeståndsyrkande avseende ersättning för den ideella skada han har vållats genom avslaget på sin ansökan.

13 Svaranden har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogilla sökandens talan,

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Talan om ogiltigförklaring

Upptagande till prövning

- 14 Kommissionen har vid det muntliga förfarandet gjort gällande att eftersom dess ställningstagande beträffande sökandens ansökan framgick av skrivelsen av den 18 mars 1994 får beslutet i den senare skrivelsen av den 26 april 1994 ses som enbart en bekräftelse av det tidigare beslutet. Sökandens talan skulle därmed inte kunna tas upp till prövning, eftersom den har väckts efter utgången av den tidsfrist om två månader som anges i artikel 173 femte stycket i EG-fördraget.
- 15 Förstainstansrätten anser att det saknas stöd för kommissionens invändning angående förutsättningarna för sakprövning, något som det under alla omständigheter ankommer på förstainstansrätten att ta ställning till ex officio (se förstainstansrättens dom av den 19 maj 1994, Consorzio gruppo di azione locale "Murgia Messapica" mot kommissionen, T-465/93, Rec. s. II-361, punkt 24). Det framgår nämligen av kommissionens skrivelse av den 18 mars 1994 med avslag på sökandens ansökan för första gången, och på de grunder som framgick av skrivelsen, att denna ansökan kunde inges på nytt. Härav följer att även om kommissionen i de båda skrivelserna av den 18 mars och den 26 april 1994 nekat sökanden det stipendium han ansökt om, kan beslutet om avslag i skrivelsen av den 26 april 1994 inte betraktas som en bekräftelse av avslaget i skrivelsen av den 18 mars 1994. Sökandens talan mot beslutet i kommissionens skrivelse av den 26 april 1994 kan därmed tas upp till prövning i sak.

Saken

Sammanfattning av parternas argument

- 16 Sökanden har framhållit att han trots att han är född i Grekland och bor där permanent inte har grekiskt medborgarskap, vilket utvisas av det faktum att han innehar ett "uppehållstillstånd för utlänningar" som utfärdats av det grekiska

ministeriet för allmän ordning. Denna handling utfärdas endast för medborgare i tredje land. Sökanden har inte heller brittiskt medborgarskap, eftersom han endast är "brittisk utomeuropeisk medborgare" ("British overseas citizen"). Sökanden har även framhållit att "brittiska utomeuropeiska medborgare" inte i någon medlemsstat betraktas som medborgare i gemenskapen. Han har härvid åberopat den förklaringen, angående begreppet "medborgare" som avgivits av Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands regering i samband med undertecknandet av fördraget om anslutning till Europeiska gemenskaperna (EGT nr L 73, 1972, s. 196), vilken senare ersatts av en ny förklaring i samma ämne (EGT nr C 23, 1983, s. 1), varav det framgår att personer som saknar rätt att bosätta sig i Förenade kungariket inte är brittiska medborgare. Sökanden har även åberopat tillämplig brittisk lag [Section 3(1) of the Immigration Act 1971], i vilken det föreskrivs att personer som inte är brittiska medborgare saknar rätt att bosätta sig i Förenade kungariket. Han har slutligen företett en kopia av sitt pass, i vilket anges att "brittiska utomeuropeiska medborgare", till skillnad från brittiska medborgare, inte har rätt att bosätta sig i Förenade kungariket.

- 17 Sökanden har således gjort gällande att kommissionens påstående i skrivelsen av den 26 april 1994 att han har dubbelt medborgarskap — grekiskt och brittiskt — är felaktigt. Härav uppges följa att han uppfyller samtliga medborgarskaps- och rörlighetskrav som anges i artikel 3 i villkoren för stipendier till forskarutbildning eftersom han, även om han inte innehade grekiskt medborgarskap, dock var bosatt i Grekland och önskade bege sig till Förenade konungariket för att bedriva medicinsk forskning, utan att någonsin ha varit regelmässigt verksam i det senare landet.
- 18 Kommissionen har i svaromålet vidgått att sökanden faktiskt inte innehar grekiskt medborgarskap, vilket institutionen felaktligen hade hävdad i sin skrivelse av den 26 april 1994. Vid sammanträdet den 23 november 1995 har kommissionen även erkänt att sökanden inte heller var medborgare i Förenade kungariket (värdlandet), i motsats till vad som också hade uppgivits i skrivelsen av den 26 april 1994, och att sökanden följaktligen uppfyllde de medborgarskaps- och rörlighetskrav som föreskrivs i artikel 3 a i de allmänna villkoren för stipendier för forskarutbildning.

- 19 Kommissionen har dock hävdat att avslaget på Farrugias ansökan inte enbart har grundats på det förhållandet att sökanden inte uppfyllde de två ovannämnda villkoren. Den har förklarat att dessa villkor endast avser de formella förutsättningarna för att uppta en ansökan om stipendium till behandling. När det väl har konstaterats att sådana förutsättningar föreligger återstår en förhandsutvärdering av sökanden, värdinstitutionen — det vill säga den institution där sökanden uppger att han vill genomföra forskningsprojektet — och själva forskningsprojektet. Varje ansökan är således föremål för en förhandsutvärdering i tre steg före ett eventuellt beslut om tilldelning av stipendium.
- 20 Kommissionen har, såsom den meddelade sökanden i sin skrivelse av den 18 mars 1994, framhållit att det i detta fall saknades flera handlingar från värdinstitutionen, som skulle bifogas ansökningshandlingarna såsom bilaga 6 respektive 9, och som skulle innehålla en utvärdering av sökandens kandidatur. Det kan särskilt noteras att sökanden dels inte har tillhandahållit något bevis för att värdinstitutionen antagit honom som forskare, dels har försett de ovannämnda bilagorna med anmärkningen "not applicable", vilket enligt kommissionens uppfattning skall tydas som att sökandens projekt egentligen bestod av en kurs och inte av ett av värdinstitutionens godkända forskningsprojekt som skulle berättiga till stipendium.
- 21 Sökanden har i sin replik invänt att det i motsats till vad kommissionen hävdat framgår av skrivelsen av den 26 april 1994 att hans ansökan har avvisats på den enda grunden att han inte uppfyllde medborgarskaps- och rörlighetskraven.

Förstainstansrättens bedömning

- 22 Förstainstansrätten noterar att kommissionens omtvistade beslut — såsom det framgår av skrivelsen av den 26 april 1994 — att neka sökanden det aktuella stipendiet har motiverats uteslutande med hänvisning till att denne inte var medborgare i tredje land, utan tvärtom medborgare i två medlemsstater, och att han därför inte uppfyllde förutsättningarna för att erhålla stipendium för vare sig Förenade kungariket eller Grekland.

- 23 Förstainstansrätten konstaterar, vad avser frågan huruvida sökanden på sätt som kommissionen hävdar i skrivelsen av den 26 april 1994 innehar grekiskt medborgarskap, att det framgår av handlingarna att sökanden som bilaga till sin skrivelse av den 7 april 1994 tillställt kommissionen en kopia av sitt grekiska uppehållstillstånd, giltigt i ett år och klart och tydligt försett med anmärkningen "uppehållstillstånd för utlänningar" på två av gemenskapsspråken, grekiska och engelska ("ADIA PARAMONIS ALLODAPOU — ALIEN'S RESIDENCE PERMIT"). Kommissionen saknade följaktligen fog för att hävda att sökanden hade grekiskt medborgarskap, eftersom den handling som gav sökanden rätt att uppehålla sig i Grekland var ett uppehållstillstånd för utlänningar. Detta konstaterande har bekräftats av kommissionen själv som i sitt svaromål har erkänt att skrivelsen av den 26 april 1994 innehöll ett sakfel vad avser sökandens medborgarskap och att den senare faktiskt inte var grekisk medborgare.
- 24 Vad gäller frågan om sökanden var brittisk medborgare och därmed medborgare i "värdlandet" vill förstainstansrätten inledningsvis erinra om att det framgår av artikel 4 i rådets direktiv 68/360/EEG av den 15 oktober 1968 om avskaffande av restriktioner för rörlighet och bosättning inom gemenskapen för medlemsstaternas arbetstagare och deras familjer (EGT nr L 257, s. 13, nedan kallat direktiv 68/360) att:

"1. Medlemsstaterna skall bevilja uppehållstillstånd inom sitt territorium för de personer som avses i artikel 1 som kan uppvisa de handlingar som nämns i punkt 3.

2. Som bevis på rätten till bosättning skall ett dokument utfärdas, kallat uppehållstillstånd för medborgare i en medlemsstat i EEG. Detta dokument måste innehålla förklaringen att det har utfärdats i enlighet med förordning (EEG) nr 1612/68 och med de åtgärder som har vidtagits av medlemsstaterna för genomförande av detta direktiv. Texten till förklaringen finns i bilagan till detta direktiv."

- 25 Förstainstansrätten noterar härefter att sökanden, såsom tidigare konstaterats (se punkt 23 ovan), inte var innehavare av ett grekiskt "uppehållstillstånd för medborgare i en medlemsstat i EEG" utan av ett "uppehållstillstånd för utlänningar" som har utfärdats av ministeriet för allmän ordning. Tillståndet gällde för ett år och var klart och tydligt försett med anmärkningen "uppehållstillstånd för utlänningar", på grekiska och engelska ("ADIA PARAMONIS ALLODAPOU — ALIEN'S RESIDENCE PERMIT"). Om sökanden i gemenskapsrättsligt hänseende hade varit att betrakta som en brittisk medborgare skulle han emellertid enligt de ovan citerade bestämmelserna i direktiv 63/360 ha haft rätt till ett "uppehållstillstånd för medborgare i en medlemsstat i EEG" som gäller i fem år och som kan förnyas automatiskt, i stället för ett "uppehållstillstånd för utlänningar" som bara gäller i ett år.
- 26 Det kan härvid tilläggas att även om det är riktigt att det ovannämnda uppehållstillståndet för sökanden är försett med anteckningen "Medborgarskap: brittiskt", kvarstår dock att detta tillstånd även bär anmärkningen "Nationalitet: melitea", det vill säga maltesiskt, vilket förklarar varför de grekiska myndigheterna inte utfärdade ett "uppehållstillstånd för medborgare i en medlemsstat i EEG" utan i stället ett uppehållstillstånd för utlänningar.
- 27 Det kan härutöver framhållas att även om man skulle acceptera kommissionens påstående att anmärkningen "melitea" på sökandens grekiska uppehållstillstånd, hade uppfattats av den behöriga avdelningen vid kommissionen som en hänvisning till sökandens födelseort — vilket förett dem att tro att sökanden även var av grekisk nationalitet — kvarstår dock att kommissionen inte rimligen kunnat dra slutsatsen att sökanden på en och samma gång var av grekisk medborgare och innehavare av ett grekiskt uppehållstillstånd för utlänningar.
- 28 Förstainstansrätten anser vidare att kommissionen inte heller har fog för att hävda att de grekiska myndigheterna begått ett fel vid utfärdande av uppehållstillstånd för medborgare i tredje land genom att inte beakta att sökanden kunde vara brittisk medborgare, eftersom han var en "brittisk utomeuropeisk medborgare". Sökanden hade således i sin skrivelse av den 7 april 1994 framhållit att han var "brittisk utomeuropeisk medborgare" och inte brittisk medborgare. I den förklaring som

Förenade kungariket avgivit vid sin anslutning till Europeiska gemenskaperna, i dess lydelse enligt en senare förklaring som avgavs efter att 1981 års lag om brittiskt medborgarskap trätt i kraft (se punkt 16 ovan) och som har återopats av sökanden i brevet till kommissionen, framgår följande.

”För Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands del skall med begreppen ’medborgare’, ’medlemsstaternas medborgare’ eller ’medborgare i medlemsstater och utomeuropeiska länder och territorier’, när dessa används i fördraget om upprättande av Europeiska ekonomiska gemenskapen ... eller i av fördragen härledda gemenskapsrättsakter, avses:

- a) brittiska medborgare,
- b) personer som är brittiska undersåtar enligt 1981 års lag om brittiskt medborgarskap och som har rätt att bosätta sig i Förenade konungariket och som därför är undantagna från immigrationskontroll i Förenade kungariket,
- c) medborgare i brittiska osjälvständiga territorier som erhållit sitt medborgarskap som en följd av sin anknytning till Gibraltar.”

²⁹ Förstainstansrätten anser mot den ovan angivna bakgrunden att det saknades grund för kommissionen att betrakta sökanden som en brittisk medborgare i gemenskapsrättsligt hänseende. Sökanden tillhör nämligen — vilket han styrkt genom att uppvisa sitt pass inför rätten — inte kategori b i Förenade konungarikets förklaring ovan och inte heller kategorierna a eller c.

- 30 Förstainstansrätten noterar slutligen i detta hänseende att kommissionen vid det muntliga förfarandet erkänt att sökanden faktiskt inte innehade brittiskt medborgarskap i gemenskapsrättslig mening och att han följaktligen uppfyllde de medborgarskaps- och rörlighetskrav som var tillämpliga på de stipendier till forskarutbildning som han hade ansökt om.
- 31 Av det ovan anförda framgår att det ifrågavarande beslutets motivering är behäftad med brister och att beslutet därför måste ogiltigförklaras.
- 32 Kommissionen har i sitt svaromål och vid det muntliga förfarandet hävdade att sökandens kandidatur inte enbart har avvisats på grund av dennes medborgarskap utan att det även fanns andra skäl som framgår av skrivelsen av den 18 mars 1994. I den skrivelsen gjordes sökanden uppmärksam på att det saknades vissa handlingar som skulle innehålla utvärderingar upprättade av värdinstitutionen och som skulle bifogas ansökningshandlingarna. Sökanden gjordes även uppmärksam på att det förhållandet att han försett dessa handlingar med anmärkningen "icke tillämpligt" tydde på att stipendieprojektet egentligen var en kurs och inte ett forskningsprojekt. Förstainstansrätten finner dock att de av kommissionen anförda skälen inte är ägnade att rubba slutsatsen ovan.
- 33 Oaktat kommissionens påståenden om att sökanden inte har bifogat vissa handlingar till sin ansökan om stipendium som skulle styrka att han uppfyllde de materiella kraven för att erhålla ett sådant stipendium, konstaterar förstainstansrätten således att det framgår av akten att sökanden till sin skrivelse av den 7 april 1994 bifogat en handling från värdinstitutionen ("Royal Postgraduate Medical School"). Enligt sökandens mening, vilken han även uttryckt i skrivelsen, borde denna handling vara tillräcklig.
- 34 Kommissionen har emellertid genom skrivelse av den 26 april 1994 — utan att på nytt beröra de anmärkningar som har framförts i föregående skrivelse av den 18 mars 1994, i vilken sökanden ombetts komplettera sin ansökan med vissa nödvändiga handlingar — återsänt ansökningshandlingarna till sökanden varvid

kommissionen återigen gjorde gällande att sökanden inte var medborgare i tredje land utan i stället i två medlemsstater och att han av det skälet inte uppfyllde behörighetskraven för stipendium i vare sig Grekland eller Förenade kungariket.

- 35 Härav följer att kommissionen får anses ha avvisat sökandens kandidatur av det enda skälet att denne inte uppfyllde medborgarskaps- och rörlighetskraven. De skäl som har åberopats för första gången i kommissionens svaromål kan inte anses ha legat till grund för avslagsbeslutet (se punkterna 18—19 ovan).
- 36 Förstainstansrätten anser att kommissionen under alla förhållanden inte med fog, till stöd för det omtvistade beslutet, kan hänvisa till skäl som inte framgår av beslutet och som anförts först efter det att talan väckts. Det var nämligen endast de skäl som framgick av det omtvistade beslutet som kunde läggas till grund för sökandens bedömning om huruvida beslutet om avslag var välgrundat och huruvida det var lämpligt att väcka talan vid förstainstansrätten (domstolens dom av den 7 februari 1990, Culin mot kommissionen, C-343/87, Rec. s. I-225, och förstainstansrättens dom av den 12 februari 1992, Volger mot parlamentet, T-52/90, Rec. s. II-121).
- 37 Förstainstansrätten anser slutligen att kommissionen inte heller har kunnat visa något stöd för påståendet att en ogiltigförklaring av det aktuella beslutet skulle sakna egentligt intresse för sökanden, eftersom denne inte uppfyller de materiella kraven för att erhålla stipendium. Det har från kommissionens sida hävdats att sistnämnda förhållande automatiskt skulle ha lett till avslag, även om inget fel hade begåtts beträffande medborgarskapskravet (se domstolens dom av den 16 oktober 1975, Deboeck mot kommissionen, 90/74, Rec. s. 1123, domstolens dom av den 10 juli 1980, Distillers Company mot kommissionen, 30/78, Rec. s. 2229, och förstainstansrättens dom av den 9 oktober 1992, De Persio mot kommissionen, T-50/91, Rec. s. II-2365, punkt 24).
- 38 Kommissionen har nämligen inte med tillräckligt hög grad av säkerhet lyckats visa att det bland annat med hänsyn till försutten tid för ingivande av handlingar är uteslutet att den — om den skulle finna att de handlingar som sökanden bifogat

sin skrivelse av den 7 april 1994 inte utgör tillräcklig komplettering — efter en fördjupad granskning av ansökningshandlingarna skulle kunna be sökanden, såsom skett i skrivelsen av den 18 mars 1994, inkomma med lämpliga dokument.

- 39 Av det hittills anförda följer att kommissionen, genom att uppge att sökanden på grund av sitt medborgarskap inte uppfyllde behörighetskraven för erhållande av forskningsstipendium, har lämnat en oriktig motivering till det omtvistade beslutet av den 26 april 1994. Detta beslut skall följaktligen ogiltigförklaras.

Ersättningsyrkandet

Saken

Sammanfattning av parternas argument

- 40 Sökanden har hävdats att han har vållats betydande skada genom att han, till följd av kommissionens felbedömning beträffande hans medborgarskap, gått miste om en unik möjlighet att bedriva studier och forskning i Förenade kungariket. Sökanden har tillagt att han, såsom framgår av kommissionens skrivelse av den 26 april 1994 ("Jag beklagar att jag ännu en gång måste återsända Er ansökan om stipendium ..."), gjort många ansträngningar för att vid upprepade tillfällen framlägga sin kandidatur, vilket har medfört en förlust av dyrbar tid för studier och karriär. Han har uppskattat skadans beloppsmässiga storlek till 10 400 ecu. Han har därutöver vållats en betydande ideell skada, som kan uppskattas till 3 500 ecu. Vid det muntliga förfarandet har sökanden emellertid återkallat sin talan vad avser yrkandet om ersättning för ekonomisk skada och endast vidhållit yrkandet om ersättning för ideell skada.
- 41 Det har från kommissionens sida gjorts gällande att sökanden har åberopat en skada som inte är konstaterad utan osäker. Kommissionen har framhållit att även

om det skulle antas att sökandens kandidatur uppfyllde de materiella förutsättningarna för att tas upp till behandling — vilket inte är fallet, såsom framgår av vad som anförts ovan i samband med yrkandet om ogiltigförklaring (se punkt 18—19 ovan) — kvarstår dock att denna kandidatur för att bli slutligen antagen måste genomgå en trefaldig utvärdering (se punkt 18 ovan). Kommissionen har härvid framhållit att den under perioden 1992—1994 har mottagit mer än 6 000 ansökningar om stipendier till forskarutbildning, varav endast 1 800 har godkänts.

Förstainstansrättens bedömning

- 42 Förstainstansrätten vill erinra om att uppkomsten av ett skadeståndsansvar för gemenskapen förutsätter att ett antal kriterier samtidigt är uppfyllda. Dessa kriterier rör rättsstridigheten av det agerande för vilket institutionerna klandras, att den påstådda skadan konstaterats ha inträffat och att det föreligger ett orsakssamband mellan det klandrade agerandet och den åberopade skadan (se härvid senast domstolens dom av den 1 juni 1994, kommissionen mot Brazzelli Lualdi m. fl., C-136/92 P, Rec. s. I-1981, och förstainstansrättens dom av den 26 oktober 1995, Geotronics mot kommissionen, T-185/94, REG. s. II-2795).
- 43 Förstainstansrätten anser att, eftersom det gäller en ideell skada som skall ha uppkommit till följd av att sökanden gått miste om möjligheten att bedriva studier och forskning i Förenade konungariket, innebär kravet på att skadan verkligen har inträffat att det i förevarande fall måste krävas av sökanden att han åtminstone kan visa att hans ansökan uppfyllde de materiella kraven för att tas upp till behandling, vilket skulle innebära att det endast var kommissionens rättsstridiga avslagsbeslut, såvitt det grundades på en felaktig bedömning av hans medborgarskap, som utgjorde hinder för att hans kandidatur skulle komma i fråga vid beslut om tilldelning av ifrågavarande stipendium.
- 44 Förstainstansrätten anser att sökanden varken inom ramen för det skriftliga förfarandet eller vid det muntliga förfarandet har förmått visa att hans kandidatur till det aktuella stipendiet faktiskt uppfyllde de materiella kraven och att det därmed

skulle ha funnits goda chanser för att vederbörande skulle tilldelas stipendiet, om det inte hade varit för kommissionens misstag beträffande hans medborgarskap. Det finns härvidlag skäl att framhålla att den handling som har bifogats svarsbrevet av den 7 april 1994 till kommissionens skrivelse av den 18 mars 1994 (se punkt 3—4 ovan) och som enligt brevhuvudet härrör från Royal Postgraduate Medical School, men som inte nämner sökanden vid namn, inte bereder förstainstansrätten någon möjlighet att konstatera att sökanden faktiskt har antagits av denna institution som forskare till ett visst bestämt forskningsprogram.

45 Under dessa förhållanden, och utan att det är nödvändigt att vare sig ta ställning till frågan om andra erforderliga handlingar saknades — vilket skulle innebära, såsom kommissionen har anfört, att sökandens ansökan inte kunde anses ha upprättats i vederbörlig ordning — eller bedöma sökandens chanser att erhålla det aktuella stipendiet, är det tillräckligt att konstatera att sökanden inte har visat att han, förutom medborgarskaps- och rörlighetskriterierna, även uppfyller de materiella kraven för att hans kandidatur skulle behandlas och eventuellt godkännas av kommissionen.

46 Härav följer att yrkandet om ersättning för ideell skada måste ogillas, på grund av att sökanden inte har styrkt att han har lidit en verklig och konstaterad skada genom att visa att hans kandidatur uppfyllde villkoren för att upptas till behandling och godkännas, för det fall att kommissionen inte hade avslagit hans ansökan på grund av en felaktig bedömning av sökandens medborgarskap (se domstolens dom av den 2 juni 1965, Acciaieria Ferriera di Roma mot höga myndigheten, 9/64, Rec. s. 401, 414, domstolens dom av den 13 juli 1972, Heinemann mot kommissionen, 79/71, Rec. s. 579, punkt 9, och förstainstansrättens dom av den 18 maj 1995, Wafer Zoo mot kommissionen, T-478/93, ännu inte publicerad i Rättsfalls-samlingen, punkt 49).

Rättegångskostnader

- 47 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Eftersom kommissionen är den tappande parten i huvuddelen av sina yrkanden skall den förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (andra avdelningen)

följande dom:

- 1) Kommissionens beslut i skrivelse av den 26 april 1994 ogiltigförklaras.
- 2) Yrkandet om ersättning ogillas.
- 3) Kommissionen skall ersätta rättegångskostnaderna.

Kirschner

Bellamy

Kalogeropoulos

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 21 mars 1996.

H. Jung

H. Kirschner

Justitiesekreterare

Ordförande